

ИЗВЕСТИЯ
НА
ВАРНЕНСКОТО АРХЕОЛОГИЧЕСКО
ДРУЖЕСТВО
КНИГА XV

BULLETIN
DE LA SOCIÉTÉ ARCHÉOLOGIQUE
À VARNA
TOME XV

1964

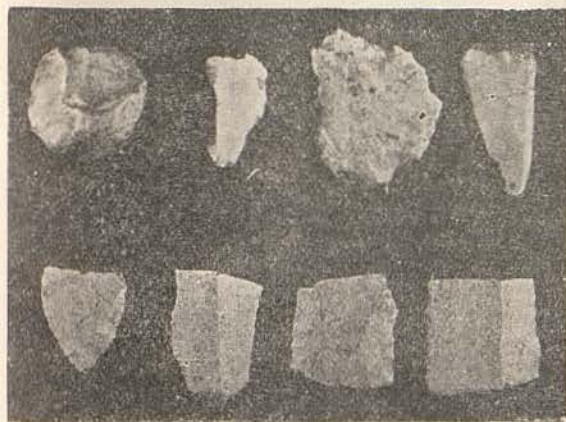
ДЪРЖАВНО ИЗДАТЕЛСТВО — ВАРНА

МЕЗОЛИТНО НАХОДИЩЕ ПРИ С. НОВАКОВО, ВАРНЕНСКО

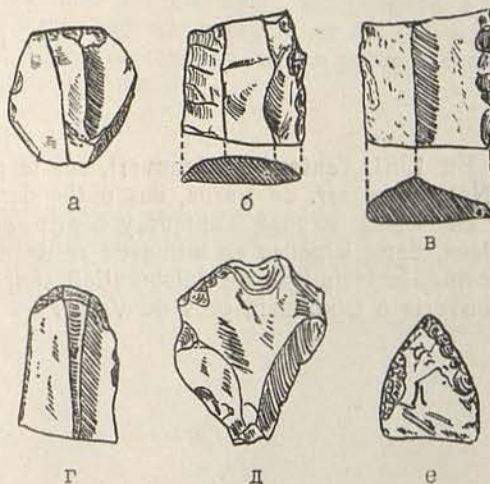
АРА МАРГОС

Доскоро се смяташе, че нашите земи не са били обитавани през епипалеолита. През 1958 г. и следващите години в района на м. „Побитите камъни“ край Варна за пръв път се откриха оръдия на труда и оръжия от първобитни хора, живели у нас през мезолита.¹

През пролетта на 1961 г. при обхождане на околностите на с. Новаково, Варненско, в м. „Кайраците“ бяха намерени множество кремъчни отломки, получени при обработката на кремък. Наред с тях се намериха и някои довършени в обработката си кремъчни оръдия на труда и оръжия (обр. 1). Тази местност е на изток от селото и представлява каменисто плато, край което се намира едно от суходолията на р. Батова.

Обр. 1. Кремъчни оръдия на труда и оръжия от с. Новаково

Обр. 2. Кремъчни сечива от мезолитното находище при с. Новаково

а—нуклеус; б и в—ножовидни пластинки; г и д—стъргалки; е—връх от стрела

По-долу даваме описание на някои от намерените тук материали:

1. Нуклеус с дълж. 2,6 см и деб. 2 см. От него са отцепени няколко пластинки, но част от първоначалната силикатна кора, която е обвивала кремъчната ядка, е запазена. По ръбовете на ударната площадка личат следи от нанесените удари с чукалка (обр. 2, а).

2. Два фрагмента от ножовидни пластинки (обр. 2, б и в) със запазена дълж. 2,5 см, шир. 2,4 см и 2,6 см. Двете странични остриета са обработени с двустранен ретуш. Имат триъгълно и трапецовидно сечение.

3. Стъргалка с дължина 2,9 см и шир. 2 см (обр. 2, г). Направена от правилно удължена кремъчна пластинка. Единият край е ретуширан, а другият равно отчупен. Подобни

¹ Н. Джамбазов и А. Маргос, Към въпроса за проучването на палеолитната култура в района на „Побитите камъни“ (Дикилиташ), ИАИ, XXIII, 1960 г., стр. 293; вж. също: Ара Маргос, Мезолитът в България, сп. Природа и знание, год. XIV (1961 г.), кн. 9, стр. 17—19.

единични стъргалки се намират във всички мезолитни находища в района на Побитите камъни.¹

4. Стъргалка с дълж. 4,5 см и шир. 2,9 см (обр. 2, д). Ретуширана в предния край.

5. Връх от стрела с дълж. 2,4 см, шир. при основата 1,8 см и дебелина 0,4 см. Има триъгълна форма и конкавна основа (обр. 2, е). Ретуширан по двете плоскости. По форма и техника на обработка напълно съвпада с мезолитните стрели, намерени при Слънчево II, Баново и Централната група Побити камъни.²

Всички гореописани сечива са направени от гълъбовосив или восъчен на цвят кремък, но са покрити с бяла патина поради изветряване на кремъка подобно на материалите от района на Побитите камъни.³ По целия терен на местонаходището не се откриха никакви следи от керамика.

Намерените материали в м. „Кайраците“ потвърждават, че тази местност е била посещавана от първобитния човек, който тук изработвал своите сечива. Това се доказва не само от готовите оръдия на труда и оръжия, но и от многобройните кремъчни отломки. По своя характер тези находки напълно се сходжат с материалите от мезолитните находища в района на Побитите камъни, от които местността отстои на около 25 км североизточно.

¹ Н. Джамбазов и А. Маргос, цит. ст., стр. 273, обр. 3п, стр. 276, обр. 5ж, стр. 282, обр. 120, стр. 287, обр. 16в, е, стр. 289, обр. 18 з, и.

² Пак там, стр. 273, обр. 3п, стр. 282, обр. 12 л, стр. 278, обр. 8 л.

³ Пак там, стр. 271 и 275.

TRouvaille MESOLITHIQUE AU VILL. DE NOVAKOVO, ARR. DE VARNA

ARA MARGOS

Résumé

En 1961, l'auteur a découvert, sur le plateau rocheux, dans la contrée „Kairatzité“ au vill. de Novakovo, arr. de Varna, des outils de travail en silex et des armes.

Dans son exposé l'auteur y décrit certains des matériaux les plus caractéristiques: un nucleus, deux lamelles en forme de couteau, deux grattoirs et une pointe de flèche. Ceux-ci, par la forme, la technique de l'élaboration sont tout à fait analogues aux matériaux mésolithiques découverts à Dikilitach, près de Varna.